

# КЛИФЪРД САЙМЪК ЗЛАТНИТЕ БУБОЛЕЧКИ

Превод от английски: Григор Попхристов, 1988

[chitanka.info](http://chitanka.info)

Този ден започна отвратително.

В шест часа от другата страна на алеята Артър Белсън включи своя оркестър и ме принуди да се надигна и да седна в леглото.

Белсън изкарваше хляба си като инженер, но неговата страст беше музиката. Понеже беше инженер, не можеше да стои мирно. Трябваше да създава безпорядък около себе си. А че имаше талант, никой не можеше да отрече.

Преди година или две му хрумна идеята за симфоничен оркестър от работи. Започна да работи и конструира машини, които можеха да четат и изпълняват музиката от лента. Конструира също и машина за магнитен запис върху лентите. После построи много от тези музикални машини в своята работилница в сутерена и... започна да ги изпробва!

Разбира се, в процеса на изпробването се налагаше настройване, а Белсън бе взискателен към изпълнението на всяка отделна машина. Изпробваше ги дълго, докато не получише необходимата според него оркестровка.

В съседство се чуваха приказки за образуване на група на линча, но нищо не излезе. Такива бяха нашите съседи — ще те измъчат с приказки, но никога няма да направят нещо.

Засега поне никой не виждаше края на цялата тази Белсънска врява. Изработването на секцията ударни инструменти му отне повече от година. Но сега, когато започна със струнните инструменти, стана по-лошо.

Хелън седна до мен в леглото и си запуши ушите с ръце, но продължаваше да чува. Белсън бе пуснал звука с пълна сила, за да го почувствува, както казваше той.

Може би вече е събудил всички съседи, помислих си аз и тръгнах да ставам.

— Да приготвя ли закуската?

— Може — отвърнах аз. — Никой не е в състояние да спи, когато е включено това нещо.

Тя започна да приготвя закуската, а аз се отправих към градинката зад гаража, за да видя как вървят моите гергини. Времето беше благоприятно и някои от тях щяха да са в най-добрия стадий на цъфтежа си точно за изложбата. Тръгнах за градината, но изобщо не стигнах до нея. Така е в нашия квартал. Човек има да върши нещо и

изобщо не го свършва, защото някой вече го е срещнал и иска малко да си поговорят.

Този път беше Доби. Доби е доктор Дарби Уелс — многоуважаван стар чудак с бели бакенбарди, — който живее точно до нас. Всички го наричахме Доби и той нямаше нищо против. Някога е бил с реноме в университета и този прякор<sup>[1]</sup> са му дали неговите студенти. Прякорът произлизаше от някогашния интерес на Доби към блатните насекоми. Сега той беше пенсионер, който няма какво друго да прави, освен да води дълги и безцелни разговори с всеки, когото успее да хване.

Щом го зърнах, вече знаех, че съм станал негова жертва.

— Мисля, че човек, който има хоби, е за възхищение — каза Доби. Облегна се на оградата и се впусна в дълга дискусия. — Но твърдя най-учтиво, че е егоистично да го практикува така шумно още с пукването на зората.

— Имате предвид това — казах, посочвайки с палец дома на Белсън.

— Точно така — отвърна Доби, чешейки замислен белите си бакенбарди. — Сега обърнете внимание, нито за миг не бих отказал на човека най-голямото си възхищение...

— Възхищавате ли се? — попитах аз.

Имаше случаи, когато ми беше трудно да разбера Доби. Не толкова поради начина му на говорене, а поради начина му на мислене.

— Точно така — отвърна Доби. — Не заради машините му, макар да са чудо на електрониката, а заради начина, по който е проектирал своите ленти. Машината, която е пригодил да върти тези ленти, е най-универсалната измишльотина. Понякога почти прилича на човешко същество.

— Когато бях момче — казах аз, — свирехме на пиано, което се задействуваше от лента.

— Имаш право, Рандъл — призна Доби. — Принципът е същият, но изпълнението... помисли за изпълнението! Всички тези стари пиана само са дрънкали, а Белсън е вложил в своите ленти най-нежните нюанси.

— Трябва да съм ги пропуснал — отвърнах безмилостно аз. — Чух само шум.

Говорихме за Белсън и оркестъра му, докато Хелън ме извика за закуска.

Едва седнах и тя извади листа с оплакванията.

— Рандъл — каза решително тя, — кухнята отново гъмжи от мравки. Плъзнали са навсякъде.

— Мислех, че си се избавила от тях — отвърнах аз.

— Избавих се. Проследих ги до гнездото им и ги залях с вряла вода, но този път е твой ред.

— Разбира се — обещах аз. — Веднага ще свърша тази работа.

— Така каза и последния път.

— Бях готов да я свърша, но ти ме изпревари.

— И това не е всичко — продължи тя. — Горے, на таванското прозорче, има оси. Онзи ден ужилиха малкото момиче на Монтгомери.

Хелън се канеше да каже още нещо, когато Били, нашето единадесетгодишно момче, изтрополи надолу по стълбите.

— Татко, виж! — извика възбудено той и протегна към мен малка пластмасова кутийка. — Тук имам нещо, каквото досега не съм виждал.

Не попитах какво е това нещо. Знаех, че е поредното насекомо. Миналата година събираше марки, а тази — насекоми. Все си е друго да имаш за най-близък съсед ентомолог без работа.

Взех кутийката без ентузиазъм.

— Божа кравица — казах аз.

— Не, не е божа кравица — възрази Били. — Твърде е голяма. Точките са различни, а и цветът е златист, докато на божата кравица е оранжев.

— Правиш всичко, само да не четеш — казах нетърпеливо аз.

— Четох. Прегледах цялата книга, но не можах да открия такава буболечка.

— О, за бога — отсеке Хелън, — сядай и закусвай. Стигат ми мравките и осите, за да си губиш времето да ловиш и други буболечки.

— Но, мамо, това е с образователна цел — възрази Били. — Така казва доктор Уелс. Той казва също, че на науката са известни седемстотин хиляди семейства насекоми...

— Къде я намери, синко? — попитах го малко засрамен от начина, по който се нахвърлихме върху него.

— В моята стая — отвърна Били.

— В къщата! — изпищя Хелън. — Не ни стигат мравките...

— Веднага след като закуся, ще я покажа на доктор Уелс.

— Не дотягай на Доби.

— Сигурно много му дотяга — процеди през зъби Хелън. — Точно Доби е причина Били да се занимава с тези глупости.

Върнах кутийката на Били. Той я постави до чинията си и започна да яде.

— Рандъл — продължи Хелън с третото си оплакване, — не зная какво да правя с Нора.

Нора беше чистачката, която идваше два пъти седмично.

— Какво е направила този път?

— Става дума за това, което не е направила. Тя просто не избърсва праха. Само размахва парцала. Не помества нито лампа, нито ваза.

— Ами тогава намери някоя друга — предложих аз.

— Рандъл, не се чуваш какво говориш. Чистачки се намират трудно. Говорих с Ейми...

Слушах я и давах подходящи отговори. Не за първи път чувах тези неща.

Веднага след закуската потеглих за работа. За клиенти беше още рано, но имах да описвам няколко полици.

Хелън ми телефонира малко след обяд. Беше разгневена.

— Рандъл — започна без предисловие тя, — някой е хвърлил камък в средата на градината. Голяма скала с овална форма. Смачкала е всички гергини.

— Гергините! — изкрещях.

— И най-странното е, че няма никакви следи. За пренасянето на една така голяма скала е нужен товарен камион и...

— Колко е голяма скалата?

— Висока е почти колкото мен.

— Невъзможно! — разгорещих се аз и после се опитах да се успокоя. — Сигурно някой се е пошегувал.

— Никаква шега! — извика Хелън.

Никой от съседите не би ми погодил подобен номер. Всички знаеха, че разчитам тези гергини да ми донесат още няколко първи награди.

— Ще си дойда рано и ще видя какво може да се направи — казах аз.

— Ще бъда у Ейми — ме предупреди Хелън, — но ще се опитам да се прибера рано.

Положих всички усилия и приех още един клиент, но не свърших работата твърде добре. През цялото време мислех за гергините.

Излязох от работа рано следобед и купих от санитарния магазин препарат за унищожаване на насекоми. На табелката пишеше, че е ефективен срещу мравки, оси и множество други вредители.

В къщи Били седеше на стълбището.

— Здравей, синко. Няма ли какво да правиш?

— Играхме с Томи на войници, но се изморих.

Оставих препарата на кухненската маса и се отправих към градината. Били равнодушно ме последва.

Скалата беше там, точно в средата на гергините и бе толкова голяма, колкото каза Хелън. Изглеждаше странно. Цялата бе на точки. Беше бледочервена на цвят и имаше форма на почти свършено кълбо.

Обиколих я, преценявайки вредите. По-голямата част от гергините бяха унищожени. Останали бяха само няколко. Нямаше никакви следи, които да сочат как скалата е попаднала на това място. Приблжих и внимателно я огледах. Цялата ѝ повърхност бе покрита с малки несиметрични отвори (всеки от тях не много по-дълбок от половин инч). Тук-там имаше и гладки места с по-тъмен отблясък, сякаш някои части от първоначалната повърхност бяха махнати. По-тъмните и по-гладки места имаха блясъка на добре полирана восъчна повърхност; спомних си за един мой стар приятел, който за кратко време беше колекционер на минерали.

Наведох се малко по-близо до гладката восъчна повърхност и ми се стори, че виждам едва забележими вълнообразни линии.

— Били, можеш ли да познаеш дали един камък е ахат?

— Бога ми, татко, не мога. Но Томи може. Той колекционира минерали. По цял ден търси различни камъчета.

Били дойде по-близо и погледна една от полираните повърхности. После навлажни пръста си с език и го потърка върху восъчната повърхност, за да разкрие лъскавината на камъка.

— Не съм сигурен — каза той, — но мисля, че е ахат. — Били се отдръпна и погледна скалата с уважение. — Слушай, татко, ако това е

наистина ахат, той е твърде голям. Искам да кажа, би струвал много пари, нали?

— Не зная. Може би.

— Сигурно един милион долара.

— Не чак толкова много — поклатих отрицателно глава.

— Веднага ще намеря Томи — каза Били.

Изчезна като светкавица зад гаража и го чух да тича по шосето към дома на Томи.

Обиколих скалата няколко пъти и се опитах да преценя теглото ѝ, но нямах познания, за да го сторя.

Върнах се в къщи и прочетох указанията върху кутията на препаратата. Отворих я и опитах пръскачката дали работи. После коленичих пред прага на кухнята и затърсих пътя, по който мравките влизаха в нея. Не видях нито една, но от опит знаех, че са като прозрачни точки и поради това трудно забележими.

Вниманието ми привлече нещо лъскаво в един от ъглите на кухнята. Обърнах се. На пода, близо до перваза на дюшемето и с посока към сандъчето под мивката, се движеше бляскава златна точка. Това беше една от необичайно големите божи кравици.

Насочих пръскачката на препаратата към нея и пуснах струята, но тя продължи да се движи и изчезна под сандъчето.

След като буболечката се скри, продължих да търся мравките, но не открих и следа от тях. Под вратата не влезе нито една. Всъщност и нито една не излезе. Върху мивката и върху плота за приготвяне на храна нямаше никаква мравка.

Свих зад ъгъла на къщата, за да започна операция „Оса“. Знаех, че ще бъде опасна. Гнездото се намираще на таванското прозорче и бе трудно за достигане. Реших, че ще направя най-добре, ако почакам да се стъмни. Тогава щях да съм сигурен, че всички оси са в гнездото. После щях да се кача по една стълба, да ги напръскам с препаратата и да се махна по най-бързия начин.

Честно казано, нямах кураж за тази работа, но от тона в гласа на Хелън по време на закуската знаех, че няма отгървяване от нея.

Около гнездото летяха оси и докато размишлявайки, ги наблюдавах, няколко от тях паднаха на земята.

Почудих се какво става. Пристъпих по-близо и тогава видях, че земята е покрита с мъртви и умиращи оси.

Повъртях се още малко около гнездото, но освен че от време на време на земята падаше по някоя оса, нищо друго не можах да забележа.

Това беше добре дошло за мен. Ако нещо убиваше осите, то ми спестяваше труда да ги убивам аз.

Тъкмо се обърнах, за да занеса препаратата в кухнята, когато Били и Томи дойдоха откъм задния двор, задъхани от възбуда.

— Мистър Мардсън — каза Томи, — тази скала там е ахат. Ивичест ахат.

— Ами чудесно — отвърнах аз.

— Но вие не разбирате! — извика Томи. — Никъде няма толкова голям ахат. Особено ивичест. Той никога не надминава големината на юмрук.

Последното имаше ефект. Вниманието ми бе привлечено и аз изтичах към градината зад къщата, за да погледна още веднъж скалата. Момчетата дойдоха, топуркайки след мен.

Скалата беше красива. Протегнах ръка и я погалих. Помислих си какъв късмет имам, че някой я е тупнал в моята градина. Изобщо бях забравил за гергините.

— Обзалагам се — продължи Томи със светнали от възбуда очи, — че за нея можете да получите много пари.

Не отричам, че същата мисъл бе минала и през ума ми.

Побутнах скалата с ръка ей така, само за да почувствувам масивността и реалността ѝ.

Щом я побутнах, тя леко се залюля.

Томи стоеше с ококорени очи.

— Странно, мистър Мардсън — рече той. — По правило тя не би трябвало да се помръдне. Сигурно тежи няколко тона. Вие трябва да сте ужасно силен.

— Не съм силен — отвърнах аз. — Не чак толкова.

Отправих се с несигурна крачка към къщата и прибрах препаратата против вредители. После излязох и седнах угрижен на стъпалата.

От момчетата нямаше и следа. Вероятно бяха незабавно офейкали, за да разпространят новината сред съседите.

Ако скалата, както каза Томи, беше ахат, един огромен ахат, тогава той представляваше фантастичен музеен експонат и можеше да донесе пари. Но в такъв случай защо беше толкова лек? При тази му



големина и най-силните десет души не би трябвало да могат да го помръднат.

Питах се също какви бяха моите права, ако скалата наистина беше ахат. Беше в мой имот и трябваше да бъде моя. Но какво щеше да стане, ако някой дойдеше с претенция, че е негова?

И още нещо: как бе попаднала тук?

Бях целият погълнат от безпокойството си, когато иззад ъгъла на къщата се появи Доби и седна на стъпалата до мен.

— Стават много странни неща — каза той. — Чух, че в градината си имал огромен ахат.

— Така ми каза Томи Хендерсън. Предполагам, че той знае. Били ми каза, че е колекционер на минерали.

— Хобито е велико нещо — каза Доби, почесвайки се по бакенбардите. — Особено за децата. Научават много от него.

— Да — съгласих се аз без ентузиазъм.

— Тази сутрин след закуска твоят син ми донесе едно насекомо за идентификация.

— Казах му да не те безпокои.

— Радвам се, че го донесе — каза Доби. — Никога досега не бях виждал такова насекомо.

— Прилича на божа кравица.

— Да — съгласи се Доби, — има малка прилика. Но не съм съвсем сигурен. Е, всъщност дори не съм сигурен, че изобщо е насекомо. Да си кажа правичката, много повече прилича на костенурка. Категорично липсва характерната за насекомите сегментация на тялото. Външната му обвивка е много твърда, а главата и краката му могат да се скриват под нея. Освен това няма мустачки. — Той поклати в недоумение глава. — Ще е необходимо много по-обширно изследване, преди да се направи опит да бъде класифицирано. Не си намерил повече от тях, нали?

— Неотдавна видях една от тези буболечки да се движи по пода.

— Би ли имал нещо против, ако отново видиш някоя, да я хванеш за мен?

— Разбира се, че не. Ще се опитам да ти хвана една.

Удържах на думата си. След като си отиде, слязох в сутерена и започнах да търся. Видях няколко, но не успях да хвана нито една. С отвращение се отказах.

След вечеря дойде Артър Белсън. Той трепереше от възбуда, но за него това беше нещо обикновено. Беше нервен човек и не му трябваше много, за да се разстрои.

— Чух, че скалата в градината ти е ахат — започна той. — Какво възнамеряваш да правиш с нея?

— Ами не зная. Предполагам, че ще я продам, ако някой пожелае да я купи.

— Може би струва скъпо — каза Белсън. — Не може току-така да я оставиш навън. Някой ще я открадне.

— Мисля, че не мога да направя друго — отвърнах аз. — Не мога да я преместя, а и нямам намерение да не спя цяла нощ, за да я пазя.

— Не е нужно да си буден цяла нощ — каза Белсън. — Аз ще ти помогна да направим алармена инсталация.

Не бях много очарован от предложението му и се опитах да го разубедея, но той бе упорит. Белсън отиде до своя сутерен и се върна с кълбо жици и куфарче с инструменти. Впрегнахме се на работа. Работихме почти докато стана време за лягане. Инсталирахме жиците и от вътрешната страна на кухненската врата поставихме звънец. Хелън го погледна кисело. Ахат или не, не ѝ харесваше идеята да ѝ се бъркаме в кухнята.

Дрънкането на звънца посред нощ ме накара да скоча от леглото. Бях забравил за алармената система. После си спомних и изтичах по стълбите. На третото стъпало от долу на горе нещо се търкулна под краката ми. Подхлъзнах се и се проснах с главата напред във всекидневната. Закачих шнура на лампата, която падна и ме удари по главата. Оплетен от шнура ѝ, се дотътрих до един стол.

Топче за игра, помислих си аз. Това проклето дете пак е пръснало топчетата си по цялата къща. Твърде голям е, за да постъпва така.

На ярката лунна светлина проникваща през прозореца, видях, че топчето бързо се движи — НЕ СЕ ТЪРКАЛЯШЕ, ДВИЖЕШЕ СЕ! Искрящи на лунната светлина, по пода се движеха и други златни топчета. И това не беше всичко. В средата на всекидневната се мъдреше хладилникът.

Аларменият звънец продължаваше силно да звъни. Станах, освободих се от шнура на лампата и побързах към вратата на кухнята. Чух зад себе си Хелън да ме вика от площадката на стълбището.

Излязох навън и тичайки бос по мократа от росата трева, свих зад ъгъла на къщата.

До скалата, заклещило крак в глупавите жици на Белсън, стоеше едно объркано куче и се мъчеше да се освободи.

Извиках му и се наведох да намеря нещо, което да хвърля по него. Кучето внезапно се дръпна, успя да се отскубне и побягна по алеята.

Звънецът зад мен млъкна.

Обърнах се и се помъкнах към къщата. Чувствах се като глупак.

Внезапно си спомних, че бях видял хладилника във всекидневната. Не може да бъде, помислих си аз. Той си стои в кухнята. На никого не бе хрумвало да го премества. Но дори някой да се бе опитал, щеше да вдигне достатъчно шум, за да събуди къщата. Вероятно скалата и буболечките са ме разстроили и ми се привиждат разни неща.

Не беше вярно.

Хладилникът продължаваше да стои в средата на всекидневната. Щепселът бе изтръгнат от контакта и шнурът се бе влачил по пода. В килима попиваше локвичка вода от бавно топящия се лед.

— Той ще повреди килима! — извика Хелън, която стоеше в ъгъла и гледаше втренчено странствуващия хладилник. — И храната ще се развали, и...

Още полуспящ, Били слезе, препъвайки се по стълбите.

— Какво става? — попита той.

— Не зная — отвърнах.

За малко щях да му кажа за буболечките, които бях видял да лазят из къщата, но се сдържах. Нямах смисъл да тревожа повече Хелън.

— Нека преместим този сандък обратно на мястото му — предложих аз. — Тримата ще можем.

С влачене, бутане, теглене и повдигане успяхме да го върнем на мястото му и отново го включихме. Хелън намери няколко парцала и започна да бърше намокрения килим.

— Татко, имаше ли нещо при скалата? — попита Били.

— Едно куче. Нищо друго.

— Още от самото начало бях против това — заяви коленичилата Хелън, докато яростно бършеше килима. — Беше голяма глупост. Никой няма да открадне скалата. Не е нещо, което можеш просто да вдигнеш и отнесеш. Този Артър Белсън е луд.

— Права си — съгласих се мрачно. — Но той е добросъвестен и решителен човек и мисли от гледна точка на приспособленията...

— Няма да мигнем цяла нощ — каза тя. — Ще трябва да ставаме час по час, за да преследваме заблудени кучета и котки. Не вярвам скалата да е ахат. За всичко е виновен Томи Хендерсън.

— Томи е колекционер на минерали — възрази Били, защитавайки непоколебимо своя приятел. — Познава ахата. Има пълна кутия от обувки с намерени от него ахати.

И сега, помислих си аз, стоим тук и спорим за скалата, когато това, което ни засяга (случило се по най-невероятен начин), е преместването на хладилника.

Тогава през главата ми мина случайна мисъл, бръмчаща от незнаяно къде и рикоширала в мозъка ми.

Потреперих от нея, а тя отново се върна и остана в мен:

**АМИ АКО ИМА НЯКАКВА ВРЪЗКА МЕЖДУ ХЛАДИЛНИКА И БУБОЛЕЧКИТЕ?**

— Ето това е най-доброто, което мога да направя — каза Хелън, ставайки от пода. — Надявам се, че килимът не се е повредил.

Но никаква буболечка не би могла да помести хладилник, помислих си аз. Нито хиляда буболечки. И още повече никоя буболечка не се интересува дали хладилникът е във всекидневната, или в кухнята.

Хелън просна парцала на мивката да съхне, после отиде във всекидневната и загаси светлината.

— Нека и ние се върнем в леглото — каза тя. — Ако имаме късмет, ще можем да поспим.

Отидох при алармения звънец и прекъснах връзката му с жицата, която водеше навън към скалата.

— Сега — казах аз на Хелън — вече ще можем да поспим.

Не очаквах, че ще мога да дремна. Безпокоях се за хладилника. Но заспах, макар и не за дълго.

В шест и тридесет Белсън включи своя оркестър и ме вдигна от леглото.

Хелън също седна и запуши ушите си с ръце.

— О, пак ли! — простена тя.

Станах и затворих прозорците. Шумът малко намаля.

Облякох се и слязох по стълбите. Хладилникът беше в кухнята и всичко изглеждаше, че е наред. Наоколо пълзяха няколко буболечки, но те с нищо не пречеха.

Направих малка закуска и отидох на работа. Втори ден отивах така рано. Ако това продължава, казах си, кварталът ще трябва да се обедини и противопостави на Белсън и неговия оркестър.

Работата вървеше отлично. Сутринта приготвих две полици и подготвих трета. Когато се върнах в службата рано следобед, там ме чакаше един индивид с безумен поглед.

— Вие сте Мардсън, нали? — попита той. — Този, който се е сдобил с ахатовата скала.

— Такава ми казаха, че е — отвърнах аз.

Човекът беше дребен. Носеше раздърпан сиво-кафяв панталон и високи обувки. На колана му висеше геоложко чукче.

— Чух за скалата ахат. Няма ахат с такава големина.

Не харесах държането му.

— Ако сте дошъл тук да спорите...

— Не — прекъсна ме мъжът. — Казвам се Крисчън Бар. Разбирате ли, колекционирам минерали. Имам голяма колекция. Президент съм на клуб по минералогия. Печелил съм награди на почти всяка изложба и мисля, че ако имате такава скала...

— Да?

— Е, ако имате подобна скала, мога да ви направя за нея едно предложение. Но първо бих желал да я видя.

— Да вървим — казах аз.

Бар бе очарован от скалата. Той навлажни палеца си и потри едно от гладките места на повърхността ѝ. Наведе се близо до него и го разгледа внимателно. После се изправи и промърмори нещо под нос.

— Е? — попитах аз.

— Ахат е — отвърна със затаен дъх Бар. — Уникален перфектен ахат. Погледнете тази осеяна с точки повърхност... е, това е отпечатъкът на вулканичната шупла, вътре в която се е оформил. Има характерната пъстрота на повърхността, а местата, където е

нащърбена, показват суббраковинно деление. И, разбира се, има признаци за ивично нашарване.

Той измъкна геоложкото чукче от колана си и небрежно удари скалата. Тя звънна като чудовищно голяма камбана.

Бар зяпна от учудване.

— Този звук е необичаен — обясни той, щом дойде малко на себе си. — Сякаш е куха. — Отново чукна и скалата отново ечна. — Ахатът е странно вещество — продължи Бар. — По-твърд е и от най-добрата стомана. Ако можеше да се изработи, от него би станала отлична камбана.

Бар втъкна чукчето в пояса си и заобиколи скалата.

— Може да е гръмотевично яйце<sup>[2]</sup> — промърмори той. — Но не, не може да бъде. Гръмотевичното яйце има ахат в центъра, а не на повърхността. Още повече, че ахатът е ивичест и не се среща заедно с гръмотевично яйце.

— Какво е това „гръмотевично яйце“? — попитах аз, но той не ми отговори. Бе клекнал и изследваше долната част на скалата.

— Мардсън, колко искате за този ахат? — попита Бар.

— Нямам представа. Вие би трябвало да знаете колко струва.

— Давам ви хиляда.

— Не съм съгласен — казах аз. Не че бяха малко, а просто по принцип, че не трябва да се приема веднага още първото предложение.

— Ако не беше кух, би струвал много повече.

— Откъде сте сигурен, че е кух?

— Чухте, когато го ударих.

— Може би звукът му е изобщо такъв.

Бар поклати отрицателно глава.

— Всичко това е нередно — каза той. — Ивичестият ахат никога не става толкова голям, нито пък може да бъде кух. А вие не знаете откъде е дошъл този.

Не му отговорих. Нямах какво да му кажа.

— Вижте, в ахата има отвор — каза след малко той. — Ето тук, близо до основата му.

Клекнах, за да видя къде сочеше пръста му. Там имаше кръгъл отбор с диаметър не по-голям от половин инч. Той беше точно изрязан, сякаш пробит с бормашина.

Бар откъсна един бурен и окастри листата му. Дългото около две стъпки стъбло потъна плавно в отвора.

— Съвсем сигурно е, че скалата е куха — заключи той.

Не му обърнах внимание. Бях започнал леко да се потя, защото една друга безумна мисъл се бе загнездила:

**ТОЗИ ОТВОР БЕШЕ ТОЧНО ТОЛКОВА ГОЛЯМ, КОЛКОТО ПРЕЗ НЕГО ДА МОЖЕ ДА МИНЕ ЕДНА ОТ ОНЕЗИ БУБОЛЕЧКИ!**

— Слушайте — рече Бар. — Коригирам предложението си на две хиляди и ще взема ахата.

Поклатих отрицателно глава. Отказах се да свързвам буболечките със скалата, макар пробитият в нея отбор да бе с техния размер. Спомних си, че по същия начин бях свързал буболечките с хладилника, а сигурно за всеки беше очевидно, че те не можеха да имат нищо общо нито с него, нито със скалата...

Те бяха само обикновени буболечки... е, може би не съвсем обикновени, но все пак буболечки. За Доби бяха загадка, но той първи щеше да каже, че все още съществуват голям брой неклассифицирани насекоми. Знаех това.

— Отказвате се от две хиляди? — попита учуден Бар.

— Ъ? — казах аз, слизайки отново на Земята.

— Току-що ви предложих две хиляди за скалата.

Погледнах го внимателно. Не приличаше да е от тези, които биха похарчили две хиляди за едно хоби. Повече от сигурно е, си казах аз, че познава хубавото, когато го види, и бе дошъл да го получи.

— Бих желал да помисля върху предложението ви — отвърнах предпазливо аз. — Как да се свържа с вас, ако го приема?

Бар ми каза накратко и грубо се сбогува. Беше обиден, че не приех неговите две хиляди. Той сви зад гаража и миг по-късно го чух как запали колата и потегли. Седнах до скалата и се запитах дали не трябваше да приема тези две хиляди. Бяха много пари и щяха да са ми от полза. Но човекът бе твърде любопитен и имаше алчен поглед.

Сега обаче едно нещо бе сигурно. Не можех да оставя скалата навън в градината. Бе твърде ценна, за да я оставя без надзор. Трябваше да намеря начин да я вкарам в гаража, където можех да я заключа. Джордж Монтгомери имаше скрипец и полиспаст. Можех да ги взема и използвам за преместването ѝ.

Тръгнах към къщата, за да съобщя на Хелън добрата новина.

Тя ме посрещна на прага на кухненската врата, обви ръце около врата ми и ме целуна.

— Рандъл, това е повече от чудесно — изчурулика щастливо тя.

— Също мисля така — отвърнах аз, чудейки се как е успяла да узнае всичко.

— Само влез и виж — извика тя. — Буболечките са изчистили къщата.

— Какво са направили?

— Ела и виж — убеждаваше ме тя и ме теглеше за ръката. — Виждал ли си някога подобно нещо? Всичко просто свети!

Препъвайки се след нея, влязох във всекидневната и се втренчих с невярващи очи в откритата се пред мен гледка.

Те работеха на групи и съвсем целенасочено. Една група лазеше в четири редици нагоре върху облегалката на креслото. Долната ѝ половина бе така чиста, че изглеждаше като нова, докато горната половина беше още мръсна.

Друга групичка почистваше праха от една поставка, трета — работеше в ъгъла върху перваза на дюшемето, а малка армия буболечки полираше телевизора.

— Почистиха целия килим! — изписка Хелън. — Вече не се нуждая от Нора. Рандъл, тези буболечки ни спестяват двадесетте долара седмично, които плащаме за почистване. Питам се дали би ми дал тези пари за мои лични нужди. А те са толкова много! От години не съм имала нова рокля, нужна ми е друга шапка, а онзи ден видях най-хубавия чифт обувки...

— Но буболечките! — извиках аз. — Ти се страхуваш от буболечки. Отвращават те. Освен това не почистват килима, а просто го ядат.

— Тези буболечки са умни — възпротиви се Хелън, сияеща от щастие — и аз не се страхувам от тях. Не са като мравките или паяците. Не те изпълват с неприятно чувство. Самите те са толкова чисти, приятелски настроени и весели! Дори са красиви. Харесва ми просто да стоя и да ги гледам как работят. Това, че работят на групи, не е ли умение? Като прахосмукачка! Само се движат върху нещо и прахът и мръсотията изчезват от него.

Докато стоях там и гледах как работят, почувствувах ледени тръпки да лазят по гърба ми, защото вече знаех, че нещата, които си



мислех относно хладилника и скалата, не са и наполовина толкова безумни, както може би изглеждаха.

— Ще се обадя на Ейми — каза Хелън и тръгна към кухнята. — Това е твърде хубаво, за да го пазим в тайна. Вероятно ще мога да й дам малко от буболечките. Какво ще кажеш, Рандъл?

— Хей, почакай минутка — извиках аз. — Тези същества не са буболечки!

— Не ме е грижа какво са, щом чистят къщата — отвърна безгрижно Хелън, набирайки вече номера на Ейми.

— Но, Хелън, само ако ме изслушаш...

— Ш-ш-т — отвърна игриво тя. — Как ще мога да говоря с Ейми, ако продължаваш... О, ало, Ейми, ти ли си...?

Беше безсмислено да настоявам.

Запътих се към гаража с намерение да преместя някои неща, за да направя място за скалата.

Вратата му беше отворена. Вътре, на масата, Били майстореше нещо.

— Здравей, синко! — извиках с престорена веселост аз. — Какво става?

— Правя няколко капана, татко. Искам да хвана малко от буболечките, които почистват къщата. Томи ще ми бъде съдружник. Отиде до тях, за да вземе малко стръв.

— Стръв ли?

— Разбира се. Разбрахме, че обичат ахат.

Хванах се за една дървена стойка, за да не падна. Нещата се развиваха малко по-бързо, отколкото можех да ги възприема.

— Ще поставим капаните в сутерена — каза Били. — Там има много буболечки. Опитахме всякаква стръв: сирене, ябълки, мъртви мухи и много други неща, но буболечките не се подлъгаха по нито едно от тях. Томи имаше в джоба си едно малко зрънце ахат. Опитахме с него.

— Но защо с ахат, синко? Не мога да се сетя за нищо неподходящо...

— Ами просто така стана, татко. Бяхме опитали всичко...

— Да, логично е — съгласих се аз.

— Неприятното е — продължи Били, — че за капаните ни трябва пластмаса — само тя ги задържа.

— Почакай минутка — казах аз. — Какво смяташ да правиш с уловените буболечки?

— Естествено, че ще ги продам — отвърна Били. — Преценихме с Томи, че всеки, който разбере, че могат да почистят цяла къща, ще поиска да ги има. Ще ги продаваме по пет долара за половин дузина. Много по-евтино е от една прахосмукачка.

— Но само шест буболечки...

— Те се размножават — прекъсна ме Били. — И то, изглежда, твърде бързо. Преди ден-два имахме само няколко, а сега къщата гъмжи от тях.

Били продължи да работи върху капана.

— Може би и ти ще пожелаеш да участвуваш с нас в сделката, а, татко? — попита накрая той. — Ще ни е необходим малко първоначален капитал. Ще трябва да купим още пластмаса, за да направим повече капани. Може би ще успеем да извлечем от тази работа големи печалби.

— Слушай, синко. Продад ли си вече от тези буболечки?

— Ами опитахме се, но никой не ни повярва. Ще трябва да почакаме малко, докато мама разгласи из квартала за ползата от тях.

— Какво направихте с буболечките, които хванахте?

— Занесохме ги на доктор Уелс. Спомних си, че искаше няколко. Дадохме му ги безплатно.

— Били, желая да направиш нещо за мен.

— Разбира се, татко. Какво е то?

— Не продавай нито една от буболечките. Поне засега, докато не ти кажа, че всичко е наред.

— Но, татко...

— Синко, подозирам, че буболечките са пришълци от друга планета.

— Аз и Томи преценихме, че това е възможно.

— Вие какво?

— Всичко стана така, татко. Отначало мислехме да ги продаваме само като редки екземпляри, тоест преди да разберем, че могат да почистят цяла къща. Предположихме, че някои хора може да поискат да ги имат, и се опитахме да решим на каква цена да ги продаваме. Тогавя Томи предложи да казваме, че са от друга планета, например от

Марс или нещо подобно. Не са насекоми, доколкото успяхме да открием, нито каквото и да било друго. Не приличат на нищо земно.

— Добре — казах аз. — Добре.

Такива са днешните деца. Не можеш да не общуваш с тях. Мислиш, че нещо знаеш само ти, а се оказва, че те го знаят по-добре от теб. Това непрекъснато се случва.

— Може би, докато сте си представяли всичко това, сте изчислили също и как може да са попаднали тук — предположих аз.

— Не можем да бъдем сигурни, но имаме една теория — каза Били. — В скалата зад къщата открихме отвор точно с размера на буболечките. Така стигнахме до извода, че вероятно са я използвали...

— Няма да повярваш, синко, но си помислих същото — казах аз. — Обърква ме обаче липсата на енергиен източник. Какво е движило скалата в космоса?

— Това не знаем, татко. Но има нещо друго. Може да са използвали скалата за храна по време на пътуването си. Вероятно са били само няколко на брой и са се намидали във вътрешността ѝ. И така, като са яли от ахата, те са издълбавали скалата отвътре и правейки я по-лека, са могли да пътуват по-бързо. Само са били много внимателни да не я пробият, преди да се приземят и да дойде време да я напуснат.

— Но ахатът е просто скала...

— Татко, ти не ме слушаш — каза нетърпеливо Били. — Казах ти, че ахатът е единствената стръв, която ги примамва.

— Рандъл — каза Хелън, отивайки към гаража, — ще взема колата, ако нямаш нищо против, за да отида да видя Ейми. Искам да ѝ разкажа всичко за буболечките.

— Върви — казах аз. Денят бездруго е загубен за мен, така че мога да остана и в къщи.

Тя потегли за дома на Ейми, а аз казах на Били:

— Остави всичко както си е, докато се върна.

— Къде отиваш, татко?

— Да видя Доби.

Намерих го да лежи на пейката под една ябълка с изкривено от тревога лице, но това не му попречи да говори.

— Рандъл — започна той, още щом ме зърна, — днешният ден е тъжен за мен. През целия си живот съм бил много горд с професионалната си акуратност. Днес обаче наруших охотно, съзнателно и в изблик на яд всички правила на експерименталното наблюдение и лабораторната техника.

— Това е твърде лошо — казах аз, чудейки се за какво говори.

— Причина са твоите проклетите буболечки — експлозивно ме обвини Доби.

— Но ти каза, че искаш още няколко от тях. Били си спомни и ти донесе.

— Точно така. Искях да продължа изследванията си върху тях. Възнамерявах да направя дисекция на една от буболечките, за да разбера механизма ѝ на движение. Може би искаш да узнаеш каква е твърдостта на външната им обвивка? Рандъл — продължи тъжно Доби, — ще ми повярваш ли? Обвивката беше толкова твърда, че нищо не можах да направя. Не можах нито да я разрежа, нито да я обеля и знаеш ли накрая какво направих?

— Нямам представа — заявих аз малко раздразнен.

— Ами тогава ще ти кажа — рече той, кипейки. — Взех една от тези буболечки, сложих я на наковалнята и я ударих с чук. И да ти кажа честно, не съм горд от това. Чукът е най-неподходящото лабораторно техническо средство във всяко отношение.

— Изобщо не бих оставил да ме безпокои такова нещо. Просто трябва да го приемеш. Важното за мен е какво научи за буболечката... — В този момент през главата ми мина една ужасна мисъл. — Само не ми казвай, че не си успял с чука!

— Нищо подобно — каза с известно задоволство Доби. — Чукът си свърши работата. Направих я на прах.

Седнах на пейката и се приготвих да чакам. Знаех, че ще ми каже всичко, когато му дойде времето.

— Изумително — продължи Доби. — Да, изумително. Буболечката бе направена от кристали, които приличаха на най-фин кварц. В нея нямаше протоплазма. Или поне не открих такава.

— Но кристална буболечка! Това е невъзможно!

— Невъзможно е — потвърди Доби. — Да, разбира се, по който и да е земен стандарт. Възникна обаче въпросът: могат ли нашите земни стандарти, дори приблизително, да бъдат универсални?

Седях, без да кажа нещо, но почувствувах голямо облекчение, че още някой мисли като мен — слабо доказателство, че не бях луд.

— Разбира се, това все някога трябваше да се случи — каза Доби. — Беше почти неизбежно рано или късно някой чужд разум да ни открие. И знаейки това, размишляваме за чудовища и чудовищности, но очакванията ни за нивото на ужаса не се оправдаха.

— Засега няма причина да се страхуваме от буболечките — казах бързо аз. — Всъщност те могат да станат наш полезен съюзник. Да ни сътрудничат. Изглежда, че сключват с нас някакъв вид сделка. Ние им предоставяме място за живеене, а те на свой ред...

— Грешиш, Рандъл — предупреди ме сериозно Доби. — Тези същества са извънземни. Нито за миг не си въобразявай, че могат да имат обща цел или обща концепция с човешката раса. Начинът им на живот, какъвто и да е той, ни е съвсем чужд. Трябва да е чужд и мирогледът им. Паякът е кръвен брат с теб в сравнение с тях.

— Но те унищожават мравки и оси.

— Може да унищожават мравки и оси, но съм сигурен, че това не е част от усилията да ни сътрудничат. Не е имало опит от тяхна страна да поласкаят човека, в чието жилище се е случило да намерят подслон или да установят своя лагер. Много се съмнявам дали изобщо те забелязват, освен като някое тайнствено или по-скоро призрачно чудовище, което засега не ги безпокои. Те, разбира се, убиват твоите насекоми, но не за да помогнат на теб. Насекомите може просто да са застанали на пътя им или да са видели в тях някаква потенциална заплаха или пречка.

— Но дори и да е така, ние можем да ги използваме в борбата с нашите ларви-вредители или с насекомите, носители на заразни болести — отвърнах нетърпеливо аз.

— Ще можем ли? — попита Доби. — Какво те кара да мислиш така? Смятам, че ще пострадат всички насекоми, а не само вредните. Ще лишиш ли в такъв случай нашия растителен свят от насекомите, които го опрашват?

— Може би си прав — казах аз. — Но не можеш да ме убедиш, че трябва да се страхуваме от буболечките, макар да са от кристали. Дори да се превърнат в заплаха, ще намерим начин да се справим с тях.

— Седях тук и мислех по този въпрос — каза Доби. — И ми хрумна, че в този случай може би си имаме работа със социална концепция, с каквато никога не са се сблъскали на Земята. Убеден съм, че тези пришълци действуват на принципа на колективния разум. Ние нямаме пред себе си само една от тях, нито общия им брой, а всички като едно цяло, като единен разум с общо изразена цел.

— Ако смяташ, че наистина са опасни, какво предлагаш да правим?

— Все още имам наковалня и чук.

— Не се шегувай с мен, Доби.

— Прав си — каза Доби. — Работата не е за шега, нито за наковалня и чук. Най-доброто ми предложение е да се евакуира районът и да се пусне атомна бомба.

Били дойде по пътя, плачейки.

— Татко! — викаше той. — Татко!

— Чакай, спри се — казах аз, сграбчвайки го за ръката. — Какво става?

— Някой разпаря мебелите ни и после ги изхвърля пред вратата! — извика Били.

— Хайде де. Сигурен ли си?

— С очите си видях — продължи Били. — Боже, как ще бъде огорчена мама!

Отправих се към къщи по най-бързия начин. Били ме следваше по петите, а най-отзад пъхтеше Доби.

Вратата на кухнята зееше отворена, сякаш някой я беше подпрял, а навън пред стълбите лежеше купчина разнищена тъкан и части от разчленени кресла.

С един скок изкачих стъпалата и се отправих към вратата. Точно на входа видях да лети към мен голям предмет и се дръпнах настрана. През вратата профуча изкормена седалка без крака и се приземи върху купчина отпадъци.

Хвърлих се към купчината и сграбчих един крак от кресло. Стиснах го здраво и се втурнах през вратата, пресичайки кухнята в посока на всекидневната. Държах крака от креслото готов за удар и ако имаше някой вътре, щях да го ударя. Но не видях никого.

Хладилникът отново беше в средата на стаята, а навсякъде около него имаше купчини кухненски съдове. Пружините от седалките бяха

облегнати на него, а навсякъде по килима имаше пръснати нитове, болтове, гайки, пирони и жици с различна дължина.

В един от ъглите се разпадна бавно и по странен начин моето любимо кресло. Пироните бавно излизаха от тапицерията (сякаш се измъкнаха доброволно) и падаха на пода.

Стоях така и гледах, докато почувствувах, че гневът ми започва да се изпарява и на негово място да нахлува страх. Започна да ми става студено и усетих, че настръхвам.

Тръгнах да се измъквам навън. Не смеех да се обърна и затова отстъпвах заднишком, като здраво стисках крака от креслото.

Блъснах се в нещо и извиках. После се обърнах и вдигнах крака за удар.

Беше Доби. Успях навреме да се спра и да не го ударя.

— Рандъл — каза тихо той, — това са пак твоите буболечки.

Доби посочи нагоре и аз вдигнах поглед. Таванът гъмжеше от тях.

Като ги видях, малко от страха ми мина и отново започнах да изпитвам гняв. Замахнах и се прицелих в тавана. Бях готов да стоваря крака върху буболечките, но Доби ми сграбчи ръката.

— Не ги предизвиквай да се размърдат! — извика той. — Не се знае какво може да направят.

Опитах да си освободя ръката, но той бе увиснал на нея.

— Смятам — заяви той, докато се боричкахме, — че ситуацията е вече извън точката на овладяване от отделен гражданин.

Отказах се от намерението си. Бе непристойно да се боричкам с Доби, а освен това също започнах да разбирам, че тоягата е неподходящо оръжие срещу буболечките.

— Може би си прав — казах аз.

Видях Били да наднича през вратата.

— Махай се оттук! — извиках аз. — Намираш се на огневата линия. Всеки момент може да изхвърлят това кресло през вратата. Почти са привършили с него.

Били се скри от погледа ми.

Излязох от кухнята и започнах да ровя в едно от чекмеджетата на бюфета, докато открих телефонния указател. Намерих номера на полицията и го набрах.

— Сержант Ендрю на телефона — каза гласът.

— Сержант, слушай внимателно — започнах аз. — Тук имам малко буболечки...

— Това ли е всичко? — прекъсна ме развеселен сержантът.

— Сержант — казаха аз, — знам, че звучи странно, но тези буболечки са съвсем необикновени. Те трошат мебелите ми и ги изхвърлят навън.

— Слушайте — отвърна все още с весел тон сержантът, — по-добре се върнете в леглото и се опитайте да се излекувате, като поспите. В противен случай ще ви арестувам.

— Сержант — настоях аз, — говоря съвсем сериозно...

От другата страна на линията се чу тъп звук и телефонът замря.

Набрах отново номера.

— Сержант Ендрю — каза гласът.

— Току-що прекъснахте връзката — извиках аз. — Аз съм сериозен гражданин, който съблюдава законите и плаща данъците си, и имам право на защита и малко уважение, дори и да не мислите така. И когато ви казвам, че имам буболечки...

— Добре, добре — отвърна уморено сержантът. — Щом си го търсите. Кажете си името и адреса.

Дадох му ги.

— Е, мистър Месдън — рече сержантът.

— Какво има сега?

— За вас ще е по-добре, ако ги имате тези буболечки.

Тръшнах слушалката и се обърнах.

Откъм всекидневната влезе стремително Доби.

— Внимавай! Креслото лети към теб! — извика той.

Моето любимо кресло (по-скоро това, което бе останало от него) изсвистя във въздуха и заседна в рамката на вратата. После се задвижи бързо напред-назад, освободи се и падна върху купчината вън.

— Изумително — каза със затаен дъх Доби. — Наистина изумително. Но това обяснява много неща.

— Кажи ми — попитах рязко аз — какво обяснява?

Бях отегчен от бръцоловенето на Доби.

— Телекинеза — отвърна той.

— Теле... какво?

— Е, може би само телепортация — призна свенливо Доби. — Това е способността да се преместват предмети само с помощта на



мисълта.

— Мислиш ли, че тази телепортация потвърждава теорията ти за колективния разум?

— Точно това имах предвид — отвърна той.

— Не мога да си представя защо правят всичко това — казах аз.

— Разбира се, никой не очаква от теб, че ще можеш — отвърна Доби. — Никой не може да си позволи да мисли, че разбира един другопланетен мотив. На пръв поглед изглежда, че събират метал, и може би точно това правят. Но самият факт не е достатъчен. За да се разбере техният истински мотив...

От улицата се чу пищенето на приближаваща се сирена.

— Това са те — казах аз и побързах към вратата.

Полицейската кола спря и от нея слязоха двама полицаи.

— Вие ли сте Месдън? — попита първият.

— Да — отвърнах аз.

— Странно — намеси се вторият. — Сердж каза, че е пиан.

— Слушай, какво става тук? — попита отново първият, взирайки се в купа отпадъци пред кухненската врата.

Два крака от кресло изсвистяха през вратата и тупнаха на земята.

— Кой изхвърля тези неща отвътре? — попита вторият полицай.

— Вътре са само буболечките — отвърнах аз. — Само буболечките и Доби. Мисля, че той е още там.

— Да влезем и да хванем този Доби, преди да е опустошил къщата.

Останах вън. Нямах смисъл да влизам. Те щяха само да му зададат куп глупави въпроси, каквито можех да задам и аз. Нямах нужда да слушам чуждите.

Започна да се събира малка тълпа. Били беше подбрал някои от своите приятели, а съседските жени тичаха от къща на къща и пискаха като възбудени пилци. Бяха спрели няколко коли, а хората в тях гледаха глупаво.

Излязох на улицата и седнах на бордюра.

Сега, помислих си аз, всичко става малко по-ясно. Ако Доби бе прав относно телепортацията, а фактите показваха, че беше, тогава скалата можеше да бъде космически кораб, с който буболечките бяха пристигнали на Земята. Същата сила, която използваша, за да рушат мебелите и да ги изхвърлят навън, можеха да използват и за

придвижване в космоса. Не бе нужно корабът им да е непременно скала. Можеше да бъде каквото и да е друго.

Били със своето свободно момчешко мислене бе вероятно близо до истината — те използваха ахатова скала, защото им служеше и за храна.

Полицайте изскочиха от къщата и спряха до мен.

— Слушайте, мистър, разбирате ли поне малко какво става? — попита единият от тях.

— По-добре поговорете с Доби — отвърнах аз. — Той е човекът с отговорите.

— Той казва, че тези същества са от Марс.

— Не от Марс — намеси се другият полицай. — Ти предположи, че са от Марс. Той каза „от звездите“.

— Доби е един стар козел, който говори странни неща — оплака се първият. — Казва повече, отколкото човек може да асимилира.

— Джейк, по-добре да започнем да правим нещо с тази тълпа — предложи другият. — Не можем да я оставим да се приближи твърде много.

— Ще се обадя по радиостанцията за помощ — каза Джейк.

Той отиде до полицейската кола и влезе вътре.

— Вие се навъртайте наоколо — нареди ми другият.

— Нямам намерение да ходя никъде — отвърнах аз.

Тълпата бе нараснала. Бяха спрели още коли. Някои от хората бяха излезли от тях, но повечето си стояха вътре и само гледаха. Имаше ужасно много деца. Прииждаха и още жени, вероятно от подалечните квартали. В район като нашия мълвата се разпространява бързо.

Доби дойде с лека походка откъм двора, седна до мен и започна да мачка бакенбардите си.

— Ако това нямаше смисъл, те нямаше да го вършат — каза той.

— Не мога да си обясня защо всичко трябва да бъде изхвърлено навън, преди да започнат да трупат метала — казах аз. — Тук трябва да има някаква причина.

По улицата изскърца кола и удари спирачки съвсем близо до мястото, където седяхме. От нея припряно излезе Хелън.

— Само да се обърна за минутка и нещо се случва — заяви тя.

— Причина са твоите мили буболечки чистачи. Те обезобразяват къщата.

— Защо тогава не ги спреш?

— Защото не зная как.

— Те идват някъде от космоса. От друга планета — спокойно ѝ обясни Доби.

— Доби Уелс, стойте настрана от тази работа. Вие сте причина за всички неприятности. Хрумването да се заинтересува Били от насекоми! Цяло лято ги трупат в къщи.

Един мъж дойде при нас, клекна до мен и ме побутна по рамото. Обърнах се. Беше Бар, колекционерът на минерали.

— Месдън — каза възбудено той, — размислих. Ще ви дам пет хиляди за тази скала. Веднага ще напиша чек за сумата.

— За нашата скала отзад в градината ли? — попита Хелън.

— Точно за същата — отвърна Бар.

— Продай му я — отсече Хелън.

— Няма да му я продам — отказах аз.

— Рандъл Месдън — изпищя тя, — не можеш да се откажеш от пет хиляди! Помисли само какво...

— Мога да се откажа — заявих твърдо аз. — Скалата струва много повече. Тя не е вече само един ахат, а още и първият космически кораб, който е посетил Земята. За нея мога да получа всичко каквото пожела.

Хелън ахна.

— Доби, истина ли говори той? — попита тя със слаб глас.

— По изключение, мисля, че да — отвърна Доби.

Пристигнаха дузина полицейски коли. Част от полицаите започнаха да изтласкват тълпата назад, а останалите се пръснаха във верига и оформиха кръг около къщата.

От време на време през вратата на кухнята излитаха счупени мебели, постилки, дюшеци, дрехи и пердета. Купчината отпадъци растеше.

Стояхме на отсрещния тротоар и наблюдавахме как се руши нашият дом.

— Трябва вече да са изхвърлили почти всичко — казах със странно безпристрастие аз. — Питам се какво ли ще последва?

— Рандъл, какво ще правим сега? — попита с насълзени очи Хелън и се вкопчи в ръката ми. — Те унищожиха всичките ми вещи. Как стои въпросът... къщата застрахована ли е?

— Не зная — отвърнах аз. — Никога не съм мислил за това. — Беше самата истина. Това никога не ми беше минавало през ума, на мен, застрахователния агент!

Сам бях написал полицата и сега отчаяно се опитвах да си спомня какво гласеше ситният шрифт. Имах чувството, че ми прималява. Как, питах се аз, може да се застрахова срещу такова нещо?

— Във всеки случай все още имаме скалата, която можем да продадем.

— Продължавам да си мисля, че трябваше да приемем тези пет хиляди.

Трима полицаи прекосиха двора, влязоха в къщата и почти веднага изхвъркнаха обратно навън. След тях се изля рояк блестящи точки, които бръмчаха, жужаха и бързо пикираха. Полицайте тичаха, като се навеждаха и размахваха ръце над главите си. Тълпата се раздвижи и хората побягнаха. Полицейският кордон се разкъса и полицайте отстъпиха с достойнство, доколкото можаха.

Озовах се зад къщата от другата страна на улицата. Все още стисках ръката на Хелън. Тя бе по-бясна от голяма оса.

— Нямахше нужда да ме дърпаш и да бързаме толкова — упрекна ме тя. — Можех да вървя и сама. Заради тебе си загубих обувките.

— Забрави ги — отсякох аз. — Работата става сериозна. Намери Били и двамата изчезвайте отгук. Идете у Ейми.

— Знаеш ли къде е Били?

— Сигурно е някъде наоколо с приятелите си.

— А ти?

— Ще остана тук — отвърнах аз.

— Ще бъдеш ли внимателен, Рандъл?

Потупах я по рамото и се наведох да я целуна.

— Ще внимавам — отвърнах аз. — Знаеш, че не съм от много смелите. Сега иди и вземи момчето.

Хелън тръгна и после се обърна.

— Ще се върнем ли някога у дома? — попита тя.

— Мисля, че ще се върнем. И то скоро — отвърнах аз. — Все някой ще намери начин да ни избави от тях.

Наблюдавах я как се отдалечаваше и студени тръпки ме побиха от лекотата, с която я излъгах.

Щяхме ли наистина да се завърнем някога отново у дома? Щеше ли целият свят, цялото човечество да си бъде някога отново у дома? Щяха ли златните буболечки да отнемат самодоволния комфорт и сигурността, които човек познаваше години наред на своята планета?

Отидох в задния двор и намерих обувките на Хелън. Сложих ги в чантата си. После отидох до задната стена на къщата и погледнах иззад ъгъла.

Буболечките се бяха отказали от преследването, но сега група от тях летеше лениво в кръг точно над покрива на къщата. Очевидно бяха на пост.

Седнах и се облегнах на стената. Денят беше топъл, а небето синьо.

Един ужас, без значение колко противен и страшен, трябваше да бъде преодолян. Но хладнокръвната самоувереност, с която златните буболечки следваха своята цел, проклетата егоцентричност, с която действуваха, беше нещо друго. Начинът, по който не ни обръщаха внимание, бе смразяващ удар върху човешкото достойнство.

Сепнах се от шума на приближаващи се стъпки и вдигнах поглед.

Беше Артър Белсън. Изглеждаше разтревожен.

— Търсих те навсякъде — каза той. — Точно преди малко срещнах Доби и той ми предаде, че тези твои буболечки...

— Тези буболечки не са мои — отвърнах троснато аз. Бях започнал да се отегчавам от всеки, който говореше, сякаш аз бях собственик на буболечките и по някакъв начин трябваше да бъда отговорен за тяхното идване на Земята.

— Е, добре де, във всеки случай той ми каза, че те търсят метали.

— Точно така — кимнах аз. — Може би са ценен материал за тях и ги нямат много там, откъдето идват.

Ако имаха метали, сигурно нямаше да използват ахатова скала, помислих си аз.

— Испитах ужасно чувство, като се прибрах в къщи — каза Белсън. — Помислих, че е избухнал пожар. На улицата имаше

паркирали много коли и страхотна тълпа. Имах късмет, че успях да се промъкна през нея.

— Седни — поканих го аз — и престани с вечното си безпокойство.

Той обаче не ми обърна внимание.

— У дома имам ужасно много метал — каза той. — Всички тези машини в сутерена. Вложил съм много време, труд и пари в тях и не мога да оставя да им се случи каквото и да било. Мислиш ли, че буболечките ще започнат да се разпространяват?

— Да се разпространяват ли?

— Ами да. След като се справят с всичко в твоята къща, може да започнат да се разпространяват по другите.

— Не бях помислил за това — признах аз. — Но допускам, че е възможно.

Седях и си представях как напредват от къща на къща, изхвърлят всичко, вземат метала и го трупат на огромна купчина, докато покрие целия квартал и дори града.

— Доби каза, че са с кристален строеж. Не е ли странно за едни буболечки?

Нищо не отговорих. В края на краищата той говореше на себе си.

— Но кристалът не може да бъде жив — запротестира Белсън. — Кристалът е материал, от който се изработват разни неща като електронни лампи и други подобни. В тях няма живот.

— Не ме убеждавай. Нищо не мога да направя, ако са от кристал.

Тълпата на улицата, изглежда, продължаваше да се увеличава. Станах и погледнах иззад ъгъла на къщата.

В момента нямаше нищо за гледане. Един или двама полицаи тичаха възбудено наоколо, но не виждах да се е случило нещо. Всичко си беше точно както преди.

И в един миг вратата на една от паркираните полицейски коли бавно, почти величествено се откачи и заплава към отворената кухненска врата. Достигна я, завъртя се леко наляво и изчезна вътре.

Огледало за задно виждане плаваше, проблясквайки, във въздуха. Следваше го клаксон. Двамата предмета изчезнаха в къщата.

— Боже мой! — възкликнах аз. — Буболечките са нападнали колите!

Сега вече забелязах, че на някои от колите липсваха капаци и брони. Липсваха още няколко врати.

Няма да спрат, докато не оголят колите до гумите, помислих си аз. Помислих си също (със странно озлобление), че в къщата няма достатъчно място за всички тези части от коли. Какво щеше да стане, когато тя се напълни?

Половин дузина полицаи прекосиха улицата и се отправиха към къщата. Стигнаха до поляната, но патрулът ги усети и се спусна към тях като жужаща златна дъга. Полицайте отстъпиха панически. Патрулът, свършил работата си, се върна и закръжи отново над покрива. Брони, врати, стопове, фарове, радиоантени и други части от колите продължаваха да се изсипват в къщата. Отнякъде се появи куче и като махаше приятелски с опашка, тръгна да пресича поляната.

Рояк от буболечки се отдели от патрула и се насочи към него. То се сепна от жуженето на нападателите и се опита да избяга, но беше вече късно.

Чу се гадният тъп звук от куршуми, забиващи се в плът. Кучето скочи високо във въздуха и падна по гръб.

Буболечките отново се вдигнаха във въздуха. В редовете им нямаше празнини.

Кучето лежеше потръпвайки, а кръвта му изтичаше в тревата.

Свих обратно зад ъгъла на къщата. Гадеше ми се. Превих се о две, опитвайки се с всички сили да не повърна. Успях да се удържа и стомахът ми се успокои. Отново надзърнах.

Всичко бе мирно и тихо. Мъртвото куче лежеше проснато на тревата. Буболечките бяха заети с оголването на колите. Не са виждаше никакъв полицай. Не се виждаше и никой друг. Дори Белсън беше изчезнал някъде.

Положението беше вече различно. Причина бе кучето.

Буболечките бяха вече не само мистерия, а още и смъртна опасност. Всяка от тях представляваше куршум, надарен с разум.

Спомних си това, което Доби каза само преди около час: „Да се евакуира районът и после да се пусне атомна бомба.“

Дотам ли щеше да се стигне, питах се аз. Това ли бе единственото средство срещу опасността?

Разбира се, още никой не мислеше по този начин, но може би скоро хората щяха да започнат да мислят. Това бе само началото. Днес

градът бе нащрек и на сцената беше полицията. Утре може би губернаторът щеше да изпрати войкови части, а по-късно щеше да се намеси и Федералното правителство. След това вероятно единственият отговор щеше да бъде предложението на Доби.

Буболечките все още не се разпространяваха твърде бързо, но опасенията на Белсън бяха основателни. С времето щяха да стават все по-многобройни и да преминават от квартал на квартал. Защото Били беше прав. Те наистина се размножаваха много бързо.

Опитах се да си представя скоростта на тяхното размножаване, но не успях.

Може би най-напред правителството щеше да се опита да влезе в контакт с тях или по-скоро не със самите същества, а с този колективен разум, който Доби смяташе, че притежават.

Но беше ли възможно да се осъществи подобна връзка? На какво интелектуално ниво можеше да ги доближи човек? Каква щеше да е ползата от една такава връзка, ако се осъществеше? Къде бе основата за разбирателство между тези същества и човешката раса?

Трябваше да има начин за спиране на буболечките, някакъв начин да се борим с тях. Преди да се опитаме да установим контакт, трябваше да ги удържим.

Сетих се за нещо, което ми каза Били. За да бъдат задържани буболечките, е необходима пластмасова клопка. Откъде ли момчето знаеше това? Може би не бе нещо повече от прилагането на метода „проба-грешка“. В края на краищата сигурно са опитали с Томи Хендерсън няколко различни вида клопки.

Пластмасата можеше да бъде отговорът на проблема, който бях поставил, но само ако действахме, преди да са се разпространили твърде много.

А защо точно пластмасата, питах се аз. Кой елемент от нея ги спираше до пълна неподвижност и ги задържаше, щом веднъж бяха уловени? Може би някой фактор, който щяхме да научим едва след дълго и грижливо изследване. Но сега това нямаше значение. Достатъчно бе да знаем, че пластмасата върши работа.

Стоях и мислех при кого да отида.

Разбира се, можех да отида в полицията, но там нямаше да ме чуят. Същото важеше и за градската управа. Тя вероятно щеше да се вслуша за момент, да обсъди въпроса, да свика конференция и накрая



да реши, че трябва да се консултира с експерт, преди да предприеме каквото и да било. А за намеса на правителството във Вашингтон в момента не можеше и да се мисли.

За да действуват с подходяща бързина, те трябваше да бъдат силно уплашени.

Тогава се сетих за един човек, който бе уплашен колкото мен.

Белсън.

Белсън беше човекът, който щеше да ми помогне.

Беше инженер и вероятно можеше да ми каже дали замисленото от мен е добро. Знаеше откъде да намери нужната ни пластмаса и повече от сигурно — как да уреди произвеждането ѝ.

Върнах се до ъгъла на къщата и се огледах.

Виждаха се полицаи, но не бяха много. Не правеха нищо, само стояха и наблюдаваха, а буболечките продължаваха да работят върху колите. Бяха ги вече добре оголили и сега се занимаваха с двигателите. Видях как един двигател се издигна и заплава към къщата. От него капеше масло и падаха големи парчета спечена мръсотия. Потреперих при мисълта, как щеше да изцапа килимите на Хелън.

Тук-там се виждаха групи зяпачи, но всички стояха на почтително разстояние.

Стори ми се, че ако обиколя квартала, няма да е трудно да стигна до къщата на Белсън. И така, тръгнах.

Боях се да не би Белсън да не си е в къщи. Повечето от околните къщи изглеждаха изоставени.

— Белсън! — извиках аз.

Не последва отговор. Отново го повиках. Сега чух по стълбите шум от стъпки. Вратата на сутерена се отвори и главата на Белсън се показа навън.

— О, ти ли си — каза той. — Радвам се, че дойде. Ще имам нужда от малко помощ. Изпратих семейството си на друго място.

— Белсън — започнах аз, — зная какво можем да направим. Ще намерим огромен пластмасов лист и ще го поставим върху къщата. Така буболечките няма да могат да излязат. Вероятно ще можем да получим четири хеликоптера — по един за всеки ъгъл на листа.

— Слез в сутерена — каза Белсън. — Там има работа и за двама ни.

Последвах го надолу по стълбите в работилницата му. Тя беше подредена, както можеше да се очаква от един вечно безпокоящ се от нещо човек като Белсън.

Лъснати до блясък, музикалните машини стояха в прави линии, работната маса бе безупречна, а всички инструменти бяха по местата си. В един от ъглите стоеше машината за магнитен запис, оцветена цялата като елха. Пред нея имаше маса, която далеч не беше подредена. Бе затрупана с книги, някои от които лежаха отворени, а други бяха натрупани безразборно на купчина. Навсякъде имаше пръснати надраскани листове хартия.

— Не е възможно да греша — каза ми Белсън, както винаги възбуден. — Трябва да бъда сигурен още от първия път. Втори такъв шанс няма да има. Имах дяволски малко време да го измисля, но смятам, че вече го получих.

— Слушай, Белсън — казах аз леко раздражен, — не зная над каква вятърничава схема може би работиш, но работата, по която съм дошъл, е бърза и важна.

— По-късно — рече Белсън, почти подскачайки в нетърпението си нагоре-надолу. — Ще ми кажеш по-късно. Трябва да довърша една лента. Направих всички изчисления...

— Но става дума за буболечките!

— Това също, глупако! — изкрещя Белсън. — Над какво друго очакваше да ме намериш, че работя? Знаеш, че не мога да поема риска да дойдат тук. Няма да ги оставя да ми отнемат всичко, което съм направил.

— Но, Белсън...

— Виж тази машина — прекъсна ме той, сочейки една от помалките. — Нея трябва да използваме. Захранва се с батерии. Виж, ако можеш да я преместиш до вратата.

Той се засуети около машината за магнитен запис, после седна пред нея и започна бавно и внимателно да манипулира с клавиатурата. Машината му отговори с мъркане и тракане, а светлините ѝ замигаха.

Разбрах, че няма смисъл да му говоря, преди да си е свършил работата. Имаше, разбира се, известен шанс да знае какво прави; да е измислил някакъв начин или да защити тези машини, или да спре буболечките.

Отидох до машината, която ми посочи. Беше по-тежка, отколкото изглеждаше. Започнах да я тласкам. Местех я само с по няколко инча наведнъж, но продължавах.

Внезапно, без да питам, разбрах какво замисляше Белсън. Учудих се как сам не бях се сетил за това. Защо Доби с всичките си приказки за А-бомби също не бе се сетил. За тази цел бе необходим човек като Белсън.

Идеята щеше да свърши работа.

Белсън стана и свали една ролка с лента. Дойде при мен и коленичи до машината, която бях изтласкал почти до вратата.

— Не мога да бъда сигурен точно какво представляват — каза той. — Разбира се, зная, че са с кристален строеж, но точно какъв? И така, трябваше да изработя един вид подвижно устройство, излъчващо вълни със свръхзвукова честота. Надявам се, че някъде в този диапазон е тази, която ще попадне в резонанс с кристалната им структура, независимо от вида ѝ.

Той отвори една секция от малката машина и започна да прокарва лентата в нея.

— Също като цигулката, която счупила чашата — казах аз.

— Класическият пример — изсумтя нервно той. — Виждам, че си чувал за него.

— Всеки е чувал — казах аз.

— Сега слушай внимателно — рече Белсън. — Трябва само да натиснем този бутон и лентата ще започне да се движи. Този уред регулира силата на звука и е нагласен на максимум. Ние ще отворим вратата, ще хванем машината и ще я носим, докато можем. Искам да я приближим максимално до тях.

— Но не твърде много — предупредих го аз. — Буболечките току-що убиха едно куче. Няколко от тях го удариха и минаха през него, без да спрат. Те са живи куршуми.

— Така си ги представях — облиза пресъхналите си устни Белсън и посегна да отвори вратата.

— Само минутка, Белсън. А имаме ли право?

— Право за какво? — попита той.

— Да убиваме тези същества. Те са първите пришълци от друга планета. Бихме научили много само ако можехме да поговорим с тях.

— Да поговорим с тях ли?

— Е, да установим връзка. Да ги разберем.

Питах се какво ли е станало с мен, за да говоря така.

— След това, което направиха с кучето ли? Или след това, което ти причиниха?

— Да — отвърнах аз, — дори след това, което ми причиниха.

— Ти си луд! — изкрещя Белсън, дръпна и отвори вратата. — Хайде, хващай!

Поколебах се за миг и после сграбчих дръжката.

Машината беше тежка, но ние я вдигнахме и я понесохме навън. Препъвахме се с нея почти до алеята. Там инерцията от втурването ни се изчерпи и ние я поставихме на земята.

Погледнах към къщи. Патрулиращите буболечки продължаваха да кръжат над билото на покрива. В светлината на залязващото слънце те образуваха блестящ златен кръг.

— Може би ще можем още да я приближим — каза Белсън.

Наведох се, за да хвана отново дръжката, но в този момент забелязах как патрулиращият кръг се разчупи.

— Внимавай! — извиках аз, защото буболечките се бяха втурнали към нас. — Бутона! Бутона!

Но Белсън стоеше и ги гледаше втренчено, замръзнал, безмълвен, вцепенен.

Хвърлих се върху машината, намерих бутона и го натиснах, а после се сгуших до нея.

Разбира се, знаех, че няма да има никакъв звук, но това не ми попречи да се чудя защо не го чувам. Може би лентата се е повредила, мислех си аз, или машината не е заработила. С края на окото си видях как патрулът се насочва към нас. Те сякаш висяха във въздуха и нищо не можеше да ги спре. Но знаех, че греша и че страхът просто ми прави номера с времето.

Наистина бях уплашен, но не толкова, колкото Белсън. Той продължаваше да стои изправен и да се вира в приближаващата се смърт, без да е в състояние да се помръдне.

Те бяха почти до нас. Бяха така близо, че виждах всяка от тях като танцуваща златна частица. Внезапно всяка частица се превърна в облаче прах и роякът изчезна.

Исправих се бавно и се изтупах.

— Ела на себе си — извиках на Белсън и го разтърсих.

Той бавно се обърна към мен и видях напрежението да изчезва от лицето му.

— Машината работи — каза той с равен глас. — Сигурен бях, че ще заработи.

— Забелязах това — казах аз. Ти си героят на деня — добавих, без да зная защо, с горчивина.

Оставих Белсън да стои където си беше и бавно пресякох алеята.

С право или не, ние унищожихме първите същества от космоса, които ни бяха посетили. Щеше ли да се случи същото и с нас, когато се отправехме към звездите? Щяхме ли да действуваме така арогантно, както тези златни буболечки? Винаги ли щеше да има Белсъновци, които да надделяват над Месдъновци? Щяха ли чувството на страх и нежеланието за разбиране да преграждат пътя на всички същества от звездите?

Беше странно, че от всички хора точно аз мислех за тези неща. Защото моята къща бе опустошена от буболечките.

Макар че, като си помисля, те можеха да ми донесат пари. Все още притежавах скалата ахат, а тя бе цяло богатство.

Бързо погледнах към градината, но скалата я нямаше.

Спуснах се да тичам със заседнала в гърлото буца.

Спрях на ъгъла на градината и се взрях вцепенен от ужас в купчинката блестящ прах.

Бях забравил нещо, а именно, че ахатът, както буболечките и чашата, бе също с кристална структура!

Този Белсън, помислих си аз, с неговото подвижно устройство за излъчване на вълни със свръхзвукови честоти!

Идваше ми да грабна една от тези машини и я запратя по него!

После замръзнах неподвижно. Осъзнах, че нищо не мога да направя или да кажа. Белсън беше герой, точно както казах. Той бе единственият човек, който премахна заплахата от звездите.

Така щяха да гласят заглавията по вестниците, така щеше да мисли целият свят. С изключение може би на няколко учени и други като тях, които не влизаха в сметката.

Белсън беше героят и само ако го докоснех с пръст, щях вероятно да бъда линчуван.

Бях прав. Белсън е героят.

Той включваше своя оркестър всяка сутрин в шест часа и никой в квартала не можеше да му каже нещо.

Знае ли някой колко струва звукоизолирането на цяла къща?

---

[1] Dobby — дух, таласъм, бел.пр. ↑

[2] Гръмотевично яйце — обла конкреация на халцедона (минерал). Б.пр. ↑

Публикувано в списание „Наука и техника за младежта“, броеве  
10-11/1988 г.

# ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

**МОЯТА БИБЛИОТЕКА**



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.